

Jakie skutki podatkowe w VAT i PCC wywoła emisja obligacji przez spółkę

Paweł Barnik
Ekspert Wieszjak.pl
Ekspert podatkowy.

Spółka zamierza wyemitować obligacje, które zostaną objęte przez kontrahenta. Planowane oprocentowanie obligacji wynosi 5%, a wykup nastąpiłby z końcem 2010 r. Czy planowana emisja rodzi opodatkowanie na gruncie ustawy o podatku od towarów i usług bądź podatku od czynności cywilnoprawnych.

ocień artykuł:

średnia ocena:

-

Emisja obligacji nie wypełnia przesłanki do uznania jej za czynność opodatkowaną na gruncie przepisów ustawy o [podatku](#) od towarów i usług.

Jednocześnie emisja obligacji nie jest wymieniona w katalogu czynności opodatkowanych podatkiem od czynności cywilnoprawnych, zatem nie podlega temu podatkowi.

W szczególności, emisji obligacji nie można utożsamiać z zawarciem [umowy](#) pożyczki (mamy w takim przypadku mamy do czynienia z odrębnymi zdarzeniami prawnymi).

Obligacja jest papierem wartościowym emitowanym w serii, w którym emitent stwierdza, że jest dłużnikiem właściciela obligacji (obligatariusza) i zobowiązuje się wobec niego do spełnienia określonego świadczenia. Świadczenie to może mieć charakter:

- pieniężny, polegający na zapłacie należności głównej oraz należności ubocznych (odsetek i różnicy między ceną nominalną a ceną emisyjną),
- niepieniężny, polegający np. na przyznaniu obligatariuszowi prawa do udziału w przyszłych zyskach, prawa zamiany obligacji na akcje emitenta itp.

Obligacje mogą być imienne lub na okaziciela. Emisja obligacji może być przeprowadzona w drodze publicznej subskrypcji lub przez propozycję nabycia skierowaną do indywidualnych adresatów (jak w stanie faktycznym). Emitent odpowiada całym swoim majątkiem za zobowiązania wynikające z obligacji. Tak więc emisja obligacji stanowi metodę pozyskania kapitału – pozyskania zazwyczaj na czas określony, do momentu wykupu tych obligacji.

Podatek od towarów i usług

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 [ustawy o podatku od towarów i usług](#) (zwanej dalej ustawą o VAT), opodatkowaniu tym podatkiem podlega odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług dokonane na terytorium kraju. Z kolei zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o VAT przez dostawę towarów, o której mowa powyżej rozumie się przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel.

Polecamy: [serwis PIT](#)

Natomiast przez świadczenie usługi zgodnie z dyspozycją art. 8 ust. 1 [ustawy o VAT](#) rozumie się każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, które nie stanowi dostawy towarów o której mowa w art. 7, w tym również przeniesienie praw do wartości niematerialnych i prawnych, bez względu na formę w jakiej dokonano czynności prawnej.

Mając na względzie przytoczone wyżej przepisy prawa podatkowego należy uznać, iż sama emisja obligacji i wydanie ich obligatariuszowi nie stanowi dostawy towarów. Obligacje nie stanowią towaru w rozumieniu [ustawy o VAT](#) (są papierami wartościowymi o charakterze majątkowym). Czynność ta nie może być również kwalifikowana jako świadczenie usług przez emitenta.

W analizowanej sytuacji to Spółka zaciąga dług, który następnie będzie musiała spłacić wraz z należnymi odsetkami. Nie można również uznać, iż emisja obligacji powoduje przeniesienie prawa do wartości majątkowych, bowiem jak już wspomnieliśmy emisja obligacji stanowi metodę pozyskania kapitału (zazwyczaj na czas określony) do momentu wykupu tych obligacji. W związku z powyższym emisja nie może być utożsamiana z [umową](#) kupna/sprzedaży prawa majątkowego, gdyż czynność ta powoduje dopiero powstanie takowego prawa.

W konsekwencji, emisja obligacji nie stanowi czynności podlegającej opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług. Nie wypełnia bowiem definicji dostawy towarów ani świadczenia usług (w rozumieniu cyt. przepisów prawa podatkowego).

Podobne do przedstawionego powyżej stanowisko prezentują również organy podatkowe. Dla przykładu Naczelnik Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego w Warszawie w postanowieniu z dnia 29 czerwca 2007 r. (sygn.1471/VTR1/443-35b/07/AW) wskazał, że: "emisja obligacji przez Stronę jest czynnością wyłączoną z opodatkowania podatkiem od towarów i usług, ponieważ nie stanowi dostawy towarów ani świadczenia usług (...)".

Polecamy: [serwis Koszty](#)

Podatek od czynności cywilnoprawnych

Podatkowi od czynności cywilnoprawnych podlegają wyłącznie czynności wymienione w art. 1 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych (dalej PCC). Ponieważ w powyższym katalogu czynności nie wymieniono emisji obligacji, nie stanowi ona czynności opodatkowanej w rozumieniu wspomnianej ustawy.

Podatkowi od czynności cywilnoprawnych podlega natomiast umowa pożyczki, która pełni zbliżoną do emisji obligacji funkcję w obrocie gospodarczym. Jest to umowa nazwana uregulowana w art. 720 § 1 Kodeksu Cywilnego (KC). W umowie pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość [pieniędzy](#) albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Podstawą prawną emisji obligacji nie są jednak przepisy Kodeksu cywilnego, ale autonomiczne uregulowania ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach. Mamy więc do czynienia z odmiennymi zdarzeniami prawnymi przewidzianymi w odrębnych aktach prawnych. Oznacza to, że pomimo zbliżonej funkcji brak jest podstaw ku temu, aby

utożsamiać emisję obligacji z zawarciem umowy pożyczki.

Dlatego emisja obligacji przez Spółkę, jak również ich objęcie przez udziałowca nie będzie podlegało opodatkowaniu podatkiem od czynności cywilnoprawnych.

Podobnie wypowiedział się Dyrektor Izby Skarbowej w Katowicach w interpretacji indywidualnej z dnia 20 stycznia 2009 r. (sygn. IBPBII/1/436-4/08/MCZ), gdzie czytamy: „(...) pomimo podobnej roli obligacji i pożyczek w obrocie gospodarczym wyrażającej się w pozyskiwaniu kapitału na określony okres czasu brak jest podstaw do wniosku, iż emisja obligacji mieści się w zakresie znaczeniowym umowy pożyczki wynikającym z art. 720 § 1 Kodeksu cywilnego. Podobnie nie sposób uznać emisji obligacji za sprzedaż praw majątkowych. Skutkiem emisji obligacji jest bowiem dopiero powstanie praw majątkowych, a nie ich sprzedaż określona w art. 535, w związku z art. 555 Kodeksu cywilnego”. Analogiczne stanowisko zajął Dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu w interpretacji indywidualnej z dnia 26 października 2007 r. (sygn. ILPB2/415-50/07-4/AJ).

Potrzebujesz więcej informacji? [Zapisz się](#) na bezpłatny newsletter

Autorzy:

- **Paweł Barnik** ekspert podatkowy
- **ECDDP Sp. z o.o.** Firma doradztwa podatkowego

Artykuł z dnia: 2010-07-15, ostatnia aktualizacja: 2010-07-15 14:28

Zobacz także:

- [Jak rozliczyć w VAT sprzedaż pracownikom używanych komputerów](#)
- [Jak rozliczać VAT od usług świadczonych na ruchomym majątku rzeczowym](#)

Polecamy:

- [Baza adresów sądów i prokuratur](#)
- [Kalkulator stawek notarialnych](#)
- [Kalkulator wynagrodzeń](#)
- [Umowa sprzedaży](#)

Liczba komentarzy: 0